

BESLUT

2019-05-15

Dnr: 19/00383

SAKEN

Melodifestivalen, SVT1, 2019-02-02, sändning av en musiktävling; fråga om opartiskhet, mediets genomslagskraft samt otillbörligt gynnande

BESLUT

Programmet frias. Det strider inte mot kravet på opartiskhet eller bestämmelserna om televisionens särskilda genomslagskraft och otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna anför sammanfattningsvis följande.

- Det bidrag som framfördes av fyra omyndiga personer var olämpligt då refrängen hetsade till alkoholbruk.
- Det var oetiskt att samma låtskrivare hade gjort merparten av bidragen.
- De framförda låtarna låg på en streamingtjänst för musik trots att finalen inte var klar.
- Programmet innehöll ironiska politiska skämt med koppling till borgerliga partier och Alliansen. Ingenting sades om vänstersidan.
- En av programledarna kritiserade USA:s president.
- Genom att en hel serie av Israels bidrag från tidigare år framfördes hyllades staten Israel, vilket var ett ställningstagande i konflikten mellan Israel och palestinierna.
- Då det är många barn som tittar var programledarnas hårda ton olämplig när de skämtade om vilka priser de fått.
- För att rösta på bidragen uppmanades tittarna att ladda ner en app till sin telefon. För att kunna rösta i appen behövde användaren koppla appen till Facebook eller Google eller ange en egen e-postadress. Mot bakgrund av det stora antalet nedladdningar innebar detta otillbörlig reklam för Facebook och Google.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Sveriges Television (SVT) ska utöva sändningsrätten opartiskt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet tillämpas enligt praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

SVT ska ta hänsyn till televisionens särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (16 § i sändningstillståndet).

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (5 kap. 5 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något informations- eller underhållningsintresse.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden tillämpar bestämmelserna i radio- och tv-lagen och i programföretagens sändningstillstånd. Det ingår inte i nämndens uppgift att pröva omständigheterna kring tillkomsten av ett program. De delar av anmälarnas kritik som rör SVT:s val av tävlingsbidrag lämnas därför utan åtgärd. Nämnden prövar inte heller kritiken mot att tävlingsbidragen fanns tillgängliga på en streamingtjänst. Det ingår inte heller i nämndens uppgift att pröva utformningen av SVT:s app och möjligheten att koppla den till olika andra tjänster.

Nämnden, som granskat programmet mot bakgrund av anmälningarna, anser inte att programmet hade utformats på ett sätt som strider mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen. Nämnden anser inte heller att programmet strider mot kravet på opartiskhet eller mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens vice ordförande
Malin Bonthron efter föredragning av Elin Ackerberg.

På granskningsnämndens vägnar

Malin Bonthron

Elin Ackerberg

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.